

Beyoğlu ile kavuşma vakti

Cazibesini günden güne yitirdiğini düşündüğümüz Beyoğlu'nu yenilenmiş bir biçimde selamlayan **Yapı Kredi Kültür Sanat**, yolunuzu İstiklal Caddesi'ne geçirmek için güçlü bir sebep. Yeni binayı bir de Yapı Kredi Kültür Sanat Genel Müdürü **Tülay Güngen**'den dinledik

YENİ YAPI KREDİ KÜLTÜR SANAT BİNASI
FOTOĞRAF: ELİF KAHVECİ

Nihan Bora

Tam çarprazında durmuş, uzun uzun bakıyorum. Malum kazılardan dolayı yalpalayarak yürüyen insanlar, sağımdan solumdan çarparak geçiyor. Durup da neye baktığıma bakıyorlar; kimi anlıyor, kimi anlamıyor. Baktıkça, Beyoğlu'na uzun zaman sonra yeniden, sınıksız sarılmış gibi hissediyorum. Yapı Kredi Kültür Sanat'ı izliyorum...

"İstiklal, Arap kaynıyor," "Beyoğlu'nun kimliğini yok ettiler," "Emek Sineması'nı yıktıklarından beri gitmedim," "Gezi'den sonra çok şey değişti..." Bunlar çeşitli sohbetlerde duyduğum cümlelerden bazıları. Eminim siz de bazıları söyleyenlersinizdir. "Neden böyle oldu?" kısmına hiç girmeden güzel bir haber vermek üzere bu yazıyı yazıyorum. Dört yıldır yenile-

me çalışmaları nedeniyle kapalı olan Yapı Kredi Kültür Sanat, bir sabah Beyoğlu'na bir güneş gibi yeniden doğdu. Yaklaşık iki haftadır kültürle ilgili olan-olmayan herkes, bu nefis binanın fotoğraflarını paylaşıyor. Yapı Kredi Kültür Sanat Genel Müdürü Tülay Güngen ile bir araya geldik ve bu insanın içini ferahlatan mekana dair konuşalım istedik.

Herkes kültür-sanat konuşuyor, herkes bu binayı, Yapı Kredi Kültür Sanat binasını konuşuyor son günlerde. Konuyla ilgili dahi olmayan insanların kültür-sanat konuşmasını neye bağlıyorsunuz?

Bizim için çok doğal çünkü 1964'ten beri buradayız ve kitaplar yayımlıyoruz, sergiler yapıyoruz. Bu yüzden Beyoğlu'nun önemli bir unsurumuz. Evet, bina

eskimişti, gereksinimler çok farklılaşmıştı. Başka türlü aydınlatmalara, hacimlere ihtiyaç vardı. Güvenlik, havalandırma gibi fiziksel ihtiyaçlar da olduğu için binaya bir tadilat çalışması yapılınsı dedik. Sonuçtan biz de çok memnunuz. Bence gerçekten bu kadar konuşulmayı hak eden bir değişim oldu.

Eskisine oranla çok daha büyük, daha fazla olanakları olan bir kültür merkezi. Biraz detaylardan bahsedebilir misiniz?

Bu bina 19. yüzyılın ikinci yarısında apartman olarak yapılmış, 1958'de iş yerine çevrilmiş. Şu andaki hali de biraz, 1958'de yenilenmiş halinin yenilenmiş hali. Girişte o zamandan kalma bir portiko alanımız (bir yapının, üstü kapalı, duvar ya da sütunlarla des-

TÜLAY GÜNZEN
FOTOĞRAF: ELİF KAHVECİ

teklennmiş giriş bölümü) var. Ondan sonra kitabevini görüyorsunuz. Sonra da sergi tarafına çıkarken; atrium dediğimiz geniş, yüksek, büyük bir espas görüyoruz. Ayrıca çeşitli büyüklüklerde üç kat sergi alanımız var. Ama bu binada sergi alanı olarak tanımlanan yerlerin dışında da bir yığıl sergi alanı var. Kimi ince uzun, kimi dar, kimi hacimli, kimi küçük, kimi büyük pek çok farklı mekan güzel bir şekilde istiflenmiş. Onlar bize çok farklı şekillerde sunum imkanı tanıyacak. Kütüphanemizi de her zaman sergiler için kullanmayı düşünüyoruz.

Kütüphane oldukça zengin, içeriğine dair neler söylersiniz?

Epey bir kitabımız var. Doğal olarak bütün Yapı Kredi Yayınları var. 50'ler, 60'lar, hatta 70, 80'lerde Cavit Baysun, Ürgüplü, Yaşar Nabi Nayır gibi isimlerin kütüphaneleri de buraya katılmış. Başka zenginlik getiren şey de, nadir eserler ve el yazmaları koleksiyonumuz. Burası bir sergi ve okuma alanı gibi. Bizim kitaplarımıza İnternet'ten ulaşım istediğiniz kitabı belirliyorsunuz ve randevu alıyorsunuz. Yani halk kütüphanesi şeklinde değil, üyelik sistemiyle çalışacak. Ayrıca burada kitapla ilgili sergiler yapmak istiyoruz. Şu an nadir eserlerden üç, el yazmalarından dört seçki ve bir de sanatçı defterleri var.

Yapı Kredi Kültür Sanat'ı kapsamlı bir sergi olan SARMAL ile açtınız. Böyle bir sergiye nasıl karar verdiniz?

Bina elle tutulur hale gelince, siz de tahmin edersiniz ki önümüze çok seçenek yığıldı. Elimizdeki değerleri önümüze koyduğumuzda, "Değişik bir sergi yapabiliriz" dedik. Bu koleksiyonlar bizim varlık nedenimiz, buranın temelini oluşturan şeyler. Bütün bunlara bastığımız kitaplar da, *Akdeniz* heykeli de dahil. Kaldı ki koleksiyonun kendisi de çok geniş bir yelpazede. Pek çok şeyin önünde durup "Bunun bir banka koleksiyonunda ne işi varmış?" diye düşünebileceğiniz objeler, eserler var. Biz bu 'kültür varlıkları'nı çağdaş bir anlayış ve kürasyonla sergilemek istedik, ki Yapı Kredi'nin koleksiyon yapma mantığı ne bir ekole, ne bir döneme, tarza, sanatçıya ya da sanatçı grubuna yoğunlaşmış. Yapı Kredi'nin koleksiyon yapma anlayışı, 'koruyucu koleksiyonerlik' olarak tanımlanabilir.

1954 yılında ilk alınanlar sikkeler olmuş. Neden? Kazım Taşkent ve arkadaşları bankanın 10. kuruluş yıldönümünü büyük bir baloyla değil, kültür-sanata dair bir yatırım yapmaya karar vererek kutlamak is-

temişler. O dönem şimdiki gibi fikir ve sanat eserlerini koruma, kültür varlıklarını koruma gibi yasalar olmadığı için koleksiyonun ilk bölümü 20 küsur bin sikkeden oluşuyor. Bunlar bu memleketin kültür varlığı, onları korumalıyız düşüncesiyle alınmış. Türk resminin önemli örnekleri, Selahattin Giz'in müthiş fotoğraf arşivi alınmış. Küratörümüz Necmi Sönmez ve ekibimizle tüm bunları göz önünde bulundurarak çalışırken 12 tema çıkardık. 12 temada da sikkeler, fotoğraflar, resimler var. Sonra genç bir sanatçımız, tüm bu bölümleri birbirine bağlayan bir yer heykeli yaptı. Her bir bölümü de bir edebiyatçı yorumladı tema üzerinden. Bu ayrıca bizim yayıncı yanımıza da bir dokunuş oldu.

Sergi, Yapı Kredi'nin şimdiki kadar olan döneminin bir birikimi gibi...

Evet, çünkü bu bina da Yapı Kredi'nin bir birikimi. Burada başka bir sergi yapmak içimize sinmedi. Ayrıca bazı eserler daha önce sergilenmişti ama bazıları da ilk kez izleyiciyle buluştu. Koleksiyonu bir hikaye etrafında birleştirmeye çalışma düşüncesiyle ortaya çıktı tüm bunlar diyebiliriz.

Binanın girişinde sağda ve solda olmak üzere Dev Karagöz Hacivat'ı görüyoruz...

Bizim binlerce parçadan oluşan bir Karagöz Hacivat koleksiyonumuz da var. Bir etnografik kültür varlığı olarak çok önemli. Deve deriinden yapılmış, 60-70 cm boyutlarındaki bu iki örneği karşı karşıya camlara koyduk. Binanın mimarisine baktığınızda da, onların karşılıklı durduğu cephenin hiç değiştirilmediğini görüyorsunuz. Bu karşılıklı olma hali, bu simetrik pencereler çok önemli, o ritmi hiç bozmadılar. Bir yandan portiko, atrium gibi öğeler sizi antik dönemlere de götürebilir, bir yandan bugüne de taşıyabilir. Yani zamansız da bir bina oldu.

Bir binayı yıkıp baştan yapmak veya olduğu gibi korumak arasında bir çözüm yolu bulduk. İki cephesi tamamen aynı korundu, taşlarının cinsi bile aynı oldu ama ön cephe tamamen değişti ve yeni bir şey geldi. İçerideki yerleşimdeyse sanki tabaka tabaka yerleşimden, dikey-yatay bir yerleşime geçildi.

İlhan Koman'ın çok sevilen heykeli Akdeniz'i buraya koyma fikri nasıl ortaya çıktı? Hem kentin hem de birçok insanın hafızasında önemli bir yeri var...

Heykeli, süreç içinde buraya koymaya karar verdik. Türkiye öyle heykele pek de meraklı bir ülke değil. *Akdeniz*, herkesin sevdiği bir heykel, o yüzden de bel-

ki Türkiye'nin en ünlü heykeli bu.

Beyoğlu eski güzelliğini hızla kaybederken siz bu binanın nelere vesile olacağına inanıyorsunuz?

Beyoğlu'nun eski günlerine dönmesinde bir öncü olacağını düşünüyoruz. Biz hiç buradan gitmedik, Beyoğlu'nu hiç bırakmadık zaten. Kitapçımız buradaydı. Burası güzel bir yer, güzel yapılar, önemli kurumlar var. Etrafa çok daha güzel şeyler de olabilir.

Yeni binada teknolojik açıdan da yenilikler var, onlardan da bahsedebilir misiniz?

Teknik bilgiler vermek yerine, teknoloji sayesinde görme engelliler için yaptığımız bir uygulamadan bahsedebilirim. YGA ve Turkcell'in ortak geliştirdiği Hayal Ortamı projesi var, sensörlerle görme engellileri hem bina içinde yönlendiriyor hem de sergideki belli eserler hakkında bilgi veriyor. Bundan sonraki sergilerde de sürekli kullanacağız bu uygulamayı.

limited

Yıl: 2 Sayı: 6

Yılda üç kez yayımlanır. Para ile satılmaz. Bütün yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Yazı ve fotoğrafların tüm hakları Unlimited'e aittir. İzinsiz alıntı yapılamaz. Yayın sahibi: Galeris Sanat Galerisi A.Ş. Meşrutiyet Cad. 67/1 34420 Tepebaşı, Beyoğlu, İstanbul

Genel yayın yönetmeni:

Merve Akar Akgün

İçerik editörü:

Özlem Altunok

Reklam ve proje direktörü:

Hülya Kızıllırmak

hulyakizilirmak@unlimitedrag.com

Fotoğraf editörü: Elif Kahveci

Asistan editör: Liana Kuyumcuyan

Tasarım: Vahit Tuna

Katkıda bulunanları:

Evrim Altuğ, Elif Bereketli, Nihan Bora,

Ahmet Ergenç, Güler İnce, Ali Gazi, Emre

Unal, Nazlı Yayla, Serca Yentürk

İletişim Adresi:

Meşrutiyet Cad. No:67 Kat:1 Beyoğlu

info@unlimitedrag.com

@unlimited_rag

www.unlimitedrag.com

Baskı: UNİPRİNT

Basım Sanayi ve Tic. A.Ş.

Ömerli Mah. Hadimköy-İstanbul Cad.

No: 159 Hadimköy, Arnavutköy, İstanbul,

Türkiye 0212 798 28 40 www.apa.com.tr